Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 344481
Zaaknummer: 756640

Houten, 30 november 2021

gemeente Houten

Onderwerp:
Kadernota 2023 - Veiligheidsregio Utrecht

Beslispunten:
1. Een zienswijze op de Kadernota VRU 2023 in te dienen dat de raad:
   a. vraagt aan de Veiligheidsregio Utrecht zonder afdoende financiële middelen geen extra taken in het kader van de Omgevingswet op zich te nemen;
   b. vindt dat hogere kosten als gevolg van taakdifferentiatie en de mogelijke effecten op de vrijwilligers onwenselijk zijn;
   c. voor het overige kan instemmen met de Kadernota VRU 2023;
2. Het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Utrecht door middel van bijgevoegde brief hierover te informeren;
3. Het structurele financiële effect van € 85.000 in 2023, 2024, 2025 en € 33.000 in 2026, zoals opgenomen in de Kadernota 2023 VRU, mee te nemen in de eerstvolgende maandelijkse begrotingswijziging.

Samenvatting
Conform de afspraken in de gemeenschappelijke regeling legt de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) het financiële en beleidsmatige kader van de begroting 2023 voor aan de gemeenten met de mogelijkheid hierop een zienswijze in te dienen. Op de kadernota 2023 kan de raad een zienswijze indienen, zodat de raad als eigenaar en als lid van de gemeenschappelijke regeling regie kan voeren over de richting van de begroting 2023 VRU. De zienswijzen worden besproken in aanloop naar de programmabegroting 2023 in de vergadering van het algemeen bestuur op 7 februari 2022.

De VRU erkent de financiële situatie waarin een groot deel van de gemeenten verkeren. De voorliggende kadernota bevat geen mutatie van de gemeentelijke bijdrage, anders dan de actualisatie van de ijkpuntscores en de reguliere loon- en prijsaanpassing. Deze stijging is gelijk aan de ontwikkeling van het gemeentefonds.

Aan de raad wordt voorgesteld gezien de (financiële) risico's in relatie tot de Omgevingswet en de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren gebruik te maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijzen bij het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht ten aanzien van de kadernota 2023.

Aanleiding
Het dagelijks bestuur VRU heeft overeenstemming bereikt over de kaders voor de begroting 2023. Zij stelt voor om deze kaders als uitgangspunt te hanteren bij de uitwerking van de begroting 2023 en nodigt de raad van Houten uit zijn zienswijze hierop te geven.

De VRU erkent de financiële situatie waarin een groot deel van de gemeenten verkeren. Om de gemeenten zoveel mogelijk financieel comfort te bieden wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de financiële krapte bij gemeenten door gedurende deze beleidsperiode:
- geen bijdrage te vragen voor nieuw beleid, maar in plaats daarvan structurele kosten voor nieuw beleid te dekken uit besparingen door steeds efficiënter te gaan werken en bestaand beleid te heroverwegen (nieuw voor oud);
- geen bijdrage te vragen voor de incidentele kosten voor organisatieontwikkeling door inzet van de ontwikkel- en egalisatiereserve die wordt gevoed uit positieve resultaten van de VRU;
- schommelingen in de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te voorkomen door de inzet van reserves.

Beoogd effect
Invloed uit te oefenen op de richting van de begroting 2023 van de gemeenschappelijke regeling VRU, door de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Argumenten per beslispunt

1.1 De VRU nodigt de deelnemers uit tot het indienen van zienswijzen
In de kadernota 2023 zijn de financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting van 2023 opgenomen conform artikel 4.3 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht. De kadernota vormt het startpunt van het proces van begroting en verantwoording. In dit proces is ook het indienen van zienswijzen geregeld.

1a.1 In de risicoparagraaf van de Kadernota 2023 worden de invoering van de Omgevingswet en de consequenties voor het takenpakket van de VRU als risico genoemd.
In het kader van de Omgevingswet, de daarmee samenhangende nieuwe wet- en regelgeving en de mogelijke risico's heeft het Cebeon een onderzoek uitgevoerd. De inschatting is dat de benodigde extra personele capaciteit binnen de huidige kaders van de begroting kan worden opgevangen met mogelijk inzet van de ontwikkel- en egalisatiereserve.

Tussen het Rijk en de bestuurlijke partners zijn afspraken over het monitoren en evalueren van de financiële gevolgen van de stelselherziening Omgevingswet. De inzet is dat de wet budgetneutraal kan worden ingevoerd, waarbij de minister heeft afgesproken op zoek te gaan naar oplossingen als uit de financiële evaluatie blijkt dat de invoeringskosten substantieel hoger zijn dan eerder voorzien.

Gezien de discussie ook op andere beleidsterreinen rondom verdere decentralisatie, taakverzwaringen, de financiële positie van gemeenten en de vergoedingen vanuit het Rijk is het belangrijk hier vroegtijdig aandacht aan te besteden. Daarom wordt de VRU verzocht zonder afdoende financiële middelen geen extra taken in het kader van de Omgevingswet op zich te nemen.

1b.1 Arbeidsvoorwaarden van brandweervrijwilligers op dit moment in strijd zijn met Europese wet- en regelgeving en dit leidt mogelijk tot ernstige en dus ongewenste financiële consequenties.
Bij de voorbereidingen voor aanpassingsvoorstellen voor de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) is aan het licht gekomen dat de arbeidsvoorwaarden van brandweervrijwilligers op dit moment in strijd zijn met Europese wet- en regelgeving, in het bijzonder met de zogenaamde deeltijdrichtlijn. De minister van Justitie en Veiligheid en het Veiligheidsberaad hebben laten onderzoeken hoe de brandweervrijwilligers nadrukkelijk en fundamenteel zijn te onderscheiden van de beroepskrachten, zodat wordt voldaan aan de normen uit Europese en internationale regelgeving en jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie.

In de denkrichting wordt een taakdifferentiatie voorgesteld tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers, waarbij het systeem van vrijwilligheid behouden blijft. Dit gaat mogelijk tot structurele meerkosten leiden, maar het uitgangspunt van het Veiligheidsberaad is dat eventuele financiële consequenties als gevolg van wijzigingen in het stelsel door het Rijk worden gecompenseerd.

Ook dit is een risico dat, gezien de financiële positie van veel gemeenten, erg riskant is. Taakdifferentiatie die mogelijk tot hogere financiële kosten leidt voor de veiligheidsregio, is daarom niet gewenst.

1b.2 Het risico bestaat dat door taakdifferentiatie leidt tot lagere bereidwilligheid van vrijwilligers.
Ons brandweerkorps – in heel Nederland – is juist gestoeld op de bereidwilligheid van vrijwilligers die zich betrokken voelen bij hun omgeving dat ze zich voor die veiligheid vrijwillig inzetten, gedragen, vol overgave en met onvoorwaardelijke inzet. Dat is ons in het VRU-gebied veel waard en dat willen we niet zomaar overboord zetten. Daar moet de VRU zich hard voor willen maken en de voorzitter als lid van het Veiligheidsberaad in het bijzonder. Wij vragen dan ook de juiste inzet hiertoe richting het kabinet en binnen het VB.

1c.1 De voorliggende kadernota bevat geen mutatie van de gemeentelijke bijdrage, anders dan de actualisatie van de ijkpuntscores en de reguliere loon- en prijsaanpassing.
In de kadernota ligt de nadruk op de ontwikkelingen die effect hebben op de hoogte van de bijdrage voor het (collectieve) gemeentelijk basistakenpakket (GBTP). Het gemeentelijk basistakenpakket bevat de reguliere taken van de VRU conform het vastgestelde beleidsplan 2020-2023 (bestaand beleid).

1c.2 De financiële effecten van het Openbaar Meldsysteem (OMS) zijn al verwerkt in de begroting 2022, waardoor dit geen financieel effect heeft op de gemeentelijke bijdrage 2023.

1c.3 De Veiligheidsregio Utrecht vermeldt duidelijk welke ontwikkelingen en risico's zij zien aankomen met mogelijk financieel effect op de korte- of lange termijn.

De kadernota 2023 bevat naast de reguliere bijstelling van het financiële kader, een overzicht van ontwikkelingen en risico's die op termijn mogelijk van invloed zijn op de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage. Het betreft ontwikkelingen en risico's op het gebied van de nieuwe cao, de omgevingswet en de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). Over de laatste twee dienen we een zienswijze in.

Op 4 november jl. werd bekend dat er een principeakkoord gesloten is voor een nieuwe cao voor de periode 2021 en 2022. Zowel werkgevers als vakbonden leggen dit principeakkoord nu voor aan hun achterbannen. Daarmee is de cao voor 2021 en 2022 nog niet definitief en zijn er voor 2023 nog geen concrete afspraken gemaakt. In de voorliggende kadernota zijn stelposten opgenomen voor de loonontwikkeling tot en met 2023. In de begroting 2023, die in 2022 wordt voorgelegd aan de raden, wordt conform de reguliere werkwijze de loonontwikkeling bijgesteld op basis van de definitieve cao en de dan bekende premieontwikkeling.

2.1 Op deze wijze brengt gemeente Houten het algemeen bestuur op de hoogte van de zienswijze die wordt ingediend.

Op de kadernota 2023 kan de raad een zienswijze indienen, zodat de raad als eigenaar en als lid van de gemeenschappelijke regeling regie kan voeren over de richting van de begroting 2023 VRU. Middels deze brief is het standpunt helder welke zienswijze door Houten wordt ingediend.

3.1 Deze mutatie betreft in hoofdzaak loon- en prijsindexatie die wij als deelnemers verplicht zijn om in onze begroting te verwerken.

Op basis van de afspraken in het kader van gemeenschappelijke regelingen zij de deelnemers verplicht om na vaststelling van de begroting in het algemeen bestuur de toegerekende bijdragen in hun eigen begroting te verwerken. Voor Houten zelf moet voor 2023 de loon- en prijsindexatie nog in de begroting verwerkt worden. De ophoging van onze eigen budgetten met prijs- en loonindexatie zal daarom een deel van de meerkosten van de VRU kunnen afdekken.

Kanttekeningen

n.v.t

Participatie

n.v.t.

Financiën en formatie

Ten opzichte van de begroting 2021 van de VRU bedraagt de stijging van de bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket voor 2022 € 2,2 miljoen structureel en - € 1,1 miljoen incidenteel. De Kadernota bevat geen verhoging van de bijdrage voor nieuw beleid. Met name de loon- en prijsaanpassing en de (landelijke) hervorming van het OMS-stelsel zijn bepalend voor de verhoging van de huidige bijdrage van het basistakenpakket.

Kadernota 2023 VRU Totaal (x **€ 1.000)**		**2023**
Bijstelling ijkpuntscores gemeentefonds		47
Loonaanpassing		1.804
Prijsaanpassing		1.150
Functioneel Leeftijdsontslag (FLO)		-
Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)		-197
(kadernota 2023: par 2.6 tab.10)	totaal	2.805

Uitsplitsing voor Houten (x € 1.000)		
percentage aandeel Houten op basis van ijkpuntscores	***3,05%***	**2023**
Bijstelling ijkpuntscores gemeentefonds		1
Loonaanpassing		55
Prijsaanpassing		35
Functioneel Leeftijdsontslag (FLO)		-
Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)		-6
(kadernota 2023: hfdst.5 tab 11) afgerond	totaal	85

Effect meerjarenbegroting Houten (x € 1.000)	2023			2024		
	GBTP	IGPP	totaal	GBTP	IGPP	totaal
kadernota 2023 VRU *(par.7.2, bijlage 2, tab.14)*	2.413	64	2.478	2.446	63	2.509
Houten begroting 2023-2026 (nov 2021)	2.329	64	2.393	2.361	63	2.424
	-84	-	-85	-85	-	-85

Effect meerjarenbegroting Houten (x € 1.000)	2025			2026		
	GBTP	IGPP	totaal	GBTP	IGPP	totaal
kadernota 2023 VRU *(par.7.2, bijlage 2, tab.14)*	2.446	62	2.508	2.446	61	2.507
Houten begroting 2023-2026 (nov 2021)	2.361	62	2.423	2.411	63	2.474
	-85	-	-85	-35	2	-33

GBTP = Gemeentelijk Basis Taken Pakket en IGPP = Individueel Gemeentelijk Plus Pakket

De financiële effecten van dit voorstel zijn verwerkt in een begrotingswijziging met nummer 113211.

Communicatie

n.v.t.

Voortgang

De ontvangen zienswijzen worden besproken in de vergadering van het algemeen bestuur op 7 februari 2022, waar deze worden betrokken bij het opstellen van de ontwerp-programmabegroting 2023.

Evaluatie

n.v.t.

Houten, 30 november 2021

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Barink G.P. Isabella

Bijlagen

1. Uitnodigingsbrief Kadernota VRU 2023
2. Kadernota 2023 VRU

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Gilbert Isabella
2e PoHo: n.v.t.

Advies commissie Verbonden Partijen d.d. 7 december 2021:

- De commissie stemt in met het voorstel van het college.

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 344481

Onderwerp
Kadernota 2023 - Veiligheidsregio Utrecht

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 30 november 2021 gelezen en besluit:

1. Een zienswijze op de Kadernota VRU 2023 in te dienen dat de raad:
   a. vraagt aan de Veiligheidsregio Utrecht zonder afdoende financiële middelen geen extra taken in het kader van de Omgevingswet op zich te nemen;
   b. vindt dat hogere kosten als gevolg van taakdifferentiatie en de mogelijke effecten op de vrijwilligers onwenselijk zijn;
   c. voor het overige kan instemmen met de Kadernota VRU 2023;
2. Het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Utrecht door middel van bijgevoegde brief hierover te informeren;
3. Het structurele financiële effect van € 85.000 in 2023, 2024, 2025 en € 33.000 in 2026, zoals opgenomen in de Kadernota 2023 VRU, mee te nemen in de eerstvolgende maandelijkse begrotingswijziging.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 25 januari 2022.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier, de voorzitter,

C.M.S. Visser G.P. Isabella